

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 657/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Prima banka Slovensko, a.s.**, Hodžova 11, Žilina, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8CdoPr/16/2024 z 30. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom najvyššieho súdu o zamietnutí jej dovolania v pracovnom spore.

II.

2. Okresný súd rozsudkom uložil sťažovateľke (zamestnávateľovi) zaplatiť žalobcovi (zamestnancovi) odmenu 7 673 eur. Vychádzal z toho, že právny predchodca sťažovateľky sa prostredníctvom mimoriadneho výkonnostného bonusu (ďalej len „MVB“) zaviazal vedúcim zamestnancom zaplatiť mimoriadnu odmenu za zotrvanie v pracovnom pomere do skončenia predaja akcií právneho predchodcu sťažovateľke. Táto povinnosť následne prešla na sťažovateľku ako na právnu nástupkyňu zamestnávateľa žalobcu. Okresný súd nárok posúdil podľa § 23a ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako motivačnú zložku odmeny, ktorá tvorí pohyblivú zložku celkovej odmeny. Považoval za preukázané, že žalobca splnil kritériá podľa internej smernice o odmeňovaní, keď počas stanovenej doby zotrval v pracovnom pomere.

3. Nebolo sporné, že rozhodnutie o odmene podpísali predseda a člen predstavenstva právneho predchodcu sťažovateľky tak, ako to ustanovuje § 9 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého právne úkony za zamestnávateľa robí štatutárny orgán. Podľa § 10 ods. 2 Zákonníka práce úkon zamestnávateľa nezaväzuje, ak štatutárny orgán prekročil oprávnenie a zamestnanec o tom vedel alebo musel vedieť. Keďže žalobca nebol členom riadiacich orgánov a ani sa nezúčastnil rozhodovania o odmene, nemusel poznať interné predpisy a zaoberať sa prípadným prekročením oprávnení predstavenstva. To vylučuje jeho nedobromyseľnosť a rozpor nároku s dobrými mravmi. Preto boli nedôvodné námietky sťažovateľky o nedostatkoch spôsobu prijatia rozhodnutia o odmene. Okresný súd taktiež odkázal na rozsudky krajských súdov, ktoré v obdobných veciach vyhovel žalbám bývalých zamestnancov právneho predchodcu sťažovateľky.

4. Proti tomu podala sťažovateľka odvolanie. Namietla nesprávne skutkové zistenia a nedostatok odôvodnenia rozsudku. Okresný súd sa podľa sťažovateľky nevysporiadal s jej argumentáciou o rozpore MVB so zákonom o bankách. Uviedla, že ak predstavenstvo rozhodlo o odmene, ktorú zákon o bankách nepredpokladá, tak prekročilo svoje oprávnenie a žalobca o tom musel vedieť, keďže v pracovnej zmluve sa zaviazal vykonávať prácu v súlade s právnym poriadkom. Okrem toho musel vedieť, že rozhodnutie o MVB bolo v rozpore s internými smernicami, pretože ho neschválila dozorná rada. Žalobca zároveň musel vedieť o rozpore s rokovacím poriadkom predstavenstva, pretože vykonával nadprácu nie pre zamestnávateľa, ale pre akcionára právneho predchodcu sťažovateľky. To vylučuje jeho dobromyseľnosť a potvrdzuje konanie v rozpore s dobrými mravmi. I napriek tomu, že mzda zamestnanca sa môže skladať z pohyblivej zložky, zákon o bankách neumožňoval odklon v odmeňovaní na základe jednostranného úkonu predstavenstva, ak v pracovnej zmluve bola dohodnutá len základná zložka mzdy. Podľa sťažovateľky odmena nemala ani atribút pohyblivej zložky mzdy podľa § 23b ods. 1 zákona o bankách.

5. Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Najvyšší súd uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu. Toto rozhodnutie najvyššieho súdu však bolo zrušené nálezom ústavného súdu (IV. ÚS 88/2023), keďže sťažovateľka v odvolaní vzniesla námietky týkajúce sa súladu MVB so zákonom o bankách, na ktoré krajský súd nedal odpoveď, a najvyšší súd rozhodol bez náležitého zohľadnenia bližšieho vymedzenia dovolacích otázok. Najvyšší súd potom zrušil rozsudok krajského súdu a uložil mu, aby zdôvodnil, prečo bolo žalobcovi možné priznať MVB, aj keď ho zákon o bankách vyslovene neupravuje.

6. Krajský súd i druhým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil. Konštatoval, že sťažovateľka prevzatím právneho predchodcu prevzala jeho práva a povinnosti, pričom sa mohla oboznámiť aj s pracovnoprávnymi povinnosťami, ktoré na ňu prešli. Prípadné nedostatky v činnosti predstavenstva, ktoré konalo podľa § 9 ods. 1 Zákonníka práce, nemôžu byť na ťarchu zamestnanca tak, že by mal preukazovať oprávnenosť konania zamestnávateľa. Poukázal na to, že sťažovateľka požadovala od žalobcu, aby preukázal splnenie podmienok na priznanie MVB, ktorý mu priznal jeho právny predchodca, čo je však neprípustné prenášanie dôkazného bremena na slabšiu stranu pracovnoprávneho sporu. K námietke o vedomosti žalobcu o prekročení oprávnenia predstavenstva a konaní v rozpore s dobrými mravmi uviedol, že bolo nesporné, že žalobca nebol v predstavenstve a ani sa nezúčastňoval rokovaní o odmenách. Pri jeho pracovnom zaradení nebolo od neho možné spravodlivo požadovať, aby dokázal posúdiť súlad úkonov predstavenstva so všeobecne záväznými a internými predpismi. Sťažovateľka nepreukázala nedobromyseľnosť žalobcu a konanie v rozpore

s dobrými mravmi, keď neoznačila žiadne skutkové okolnosti potvrdzujúce účasť žalobcu na rokovaní o odmene.

7. K rozporu so zákonom o bankách krajský súd uviedol, že dopyt NBS by nesmeroval ku skúmaniu praxe v otázke MVB, ale šlo by otázkou výkladu práva. Poukázal na záver najvyššieho súdu (1Cdo/103/2021), podľa ktorého úprava odmeňovania podľa zákona o bankách reguluje činnosti bánk a jeho pravidlá sa nevzťahujú na vzťah banky s jej zamestnancom. Ustanoveniami § 23a ods. 1 a § 23b ods. 1 zákona o bankách nie je dotknutý § 118 Zákonníka práce upravujúci mzdu. MVB predstavoval pohyblivú zložku mzdy, ktorú umožňoval priznať aj zákon o bankách. Podľa krajského súdu rozhodnutie o priznaní MVB malo konštitutívne účinky a bolo prípustnou formou úpravy pracovnej zmluvy.

8. Proti druhému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP vyvodila z toho, že krajský súd nezohľadnil konflikt záujmov členov predstavenstva pri rozhodovaní o MVB a to, že priznanie MVB bolo pozastavené dozornou radou a neskôr zrušené predstavenstvom. Prevzatie odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu do odôvodnenia krajského súdu sťažovateľka považovala za formálne, pretože krajský súd tým nedal odpovede na ňou prednesené argumenty.

9. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP odôvodnila tým, že krajský súd nesprávne zodpovedal tri, najvyšším súdom nevyriešené právne otázky. Prvou a druhou sa pýtala, či sa § 23a a nasl. zákona o bankách v znení účinnom do 29. decembra 2020 vzťahuje aj na pracovnoprávny vzťah a či možno zamestnancovi podľa § 23a ods. 1 zákona o bankách v znení účinnom do 29. decembra 2020 priznať nárok na pohyblivú zložku odmeny, ktorú zákon o bankách nepozná. Treťou otázkou sa pýtala, či zamestnávateľ voči zamestnancovi zaväzuje právny úkon štatutárneho orgánu, ktorý je v rozpore s internými smernicami a verejnoprávnymi predpismi vzťahujúcimi sa na výkon práce zamestnanca. Poukazujúc na jednotlivé informácie, o ktorých podľa sťažovateľky mal mať žalobca pri doručení rozhodnutia o odmene vedomosť, si žalobca musel byť vedomý prekročenia oprávnenia predstavenstva, a preto nemohol byť dobromyseľný podľa § 10 ods. 2 Zákonníka práce.

10. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom dovolanie sťažovateľky ako nedôvodné zamietol. Uviedol, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, no nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné. K vade zmätočnosti uviedol, že ak krajský súd poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu v obdobnej veci, nejde o arbitrárne či nedostatočné odôvodnenie, pretože ide o prejav zachovania jednotnosti rozhodovacej praxe. Odkazom na svoje skoršie rozhodnutia (6Cdo/139/2022, 1Cdo/103/2021) konštatoval, že sťažovateľkou uvedené právne otázky sú vyriešené. Je tomu tak preto, že vo vzťahu k prvým dvom otázkam už uviedol, že zákon o bankách reguluje činnosť bánk, a preto jeho ustanovenia sa neaplikujú na vzťah banky a zamestnanca. Priznanie MVB navyše bolo pohyblivou zložkou odmeny, ktorá závisí od hodnotenia výkonnosti vedúceho zamestnanca a v konečnom dôsledku tak bolo aj v súlade s § 23b ods. 1 zákona o bankách. I keby bolo priznanie MVB v rozpore so zákonom o bankách, nemôže to byť s ohľadom na § 17 ods. 3 Zákonníka práce na ujmu zamestnanca. K tretej otázke s odkazom na tieto rozhodnutia uviedol, že rozhodnutie zamestnávateľa zaväzuje bez ohľadu na to, či pri jeho prijímaní bol dodržaný postup stanovený internými predpismi, okrem prípadu, ak by zamestnanec vedel alebo musel vedieť, že štatutárny

orgán prekročil svoje oprávnenie. Posúdenie otázky vedomosti zamestnanca je otázkou skutkovou, ktorú nie je možné riešiť v dovolacom konaní.

III.

11. Sťažovateľka namieta nesprávny procesný postup spočívajúci v tom, že § 420 písm. f) CSP vylučuje prípustnosť dovolania pre jeho zmatečnosť so súčasným konštatovaním jeho nedôvodnosti. Trvanie na správnom vyhodnotení prípustnosti dovolania nemožno považovať za formalizmus, keďže dovolateľ má právo vedieť, či najvyšší súd jeho dovolanie meritórne prejednal. V tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu (II. ÚS 570/2017), podľa ktorého ide o prekvapivé rozhodnutie vtedy, ak vyšší súd založí svoje rozhodnutie na zásadne odlišných právnych záveroch ako nižší súd a zároveň strane neumožní vyjadriť sa k týmto odlišným právnym záverom.

12. Sťažovateľka ďalej namieta nesprávnosť záverov najvyššieho súdu v rámci ňou položených právnych otázok. Úprava odmien podľa zákona o bankách je po bankovej kríze z roku 2008 naviazaná na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v prospech banky. Z tohto dôvodu MVB len za zotrvanie po určitú dobu v zamestnaní je v rozpore so zákonom o bankách, pretože úspešné zavŕšenie predaja akcií právneho predchodcu sťažovateľky nezáviselo od práce žalobcu. Nesúhlasí ani s posúdením, podľa ktorého sa zákon o bankách nevzťahuje na pracovnoprávne vzťahy banky a zamestnanca. Zákon o bankách pokladá za osobitný právny predpis vo vzťahu k Zákonníku práce. Ak žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na MVB pre jeho rozpor so zákonom o bankách, nemohol mu vzniknúť ani podľa Zákonníka práce ako pohyblivá zložka mzdy. Pre tieto rozpory sťažovateľka nepokladá odkaz na skoršie rozhodnutia najvyššieho súdu za dostatočné.

13. Sťažovateľka taktiež uvádza, že hodnotenie, na základe ktorého bol žalobcovi priznaný MVB, vykonal orgán jedného z akcionárov právneho predchodcu sťažovateľky, a nie orgán zamestnávateľa žalobcu. Sťažovateľka poukazuje na obdobné rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, v ktorých síce krajský súd posúdil nárok ako motivačnú zložku odmeny podľa zákona o bankách, no podriadil ju pod iné formy.

IV.

14. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

15. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Podmienkou je, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

16. Sťažovateľka namietala nesprávnosť postupu najvyššieho súdu, ktorý konštatoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP napriek tomu, že nie je dôvodné. Ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je potrebné vnímať ako celok, pričom z jeho odôvodnenia v časti týkajúcej sa tejto dovolacej námietky vyplýva, že tento dovolací dôvod nie je daný. Sťažovateľka dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP oprela o nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, na čo najvyšší súd reagoval konštatovaním, že krajský súd dal odpoveď na kľúčovú otázku, ktorou bolo posúdenie súladu MVB so zákonom o bankách, čo ďalej najvyšší súd podrobnejšie rozvinul vo svojom odôvodnení. Vzhľadom na to, že najvyšší súd reagoval na dovolaciu argumentáciu sťažovateľky vecným prieskumom rozhodnutia krajského súdu, je argumentácia sťažovateľky v otázke prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP bez významu vo vzťahu k možnému porušeniu jej ústavných práv.

17. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala nesprávne právne posúdenie MVB najvyšším súdom. Najvyšší súd dovolanie v časti nesprávneho právneho posúdenia vecne prejednal nielen strohým odkazom na svoje predchádzajúce rozhodnutia v obdobných veciach. Sťažovateľka do prvej a druhej dovolacej otázky zakomponovala predpoklady (rozpor MVB so zákonom o bankách), ktoré súdy nekonštatovali a dôvody ktorého jasne a zrozumiteľne nesformulovala ani v odvolacej, ani v dovolacej argumentácii. Pre právne závery okresného a krajského súdu o tom, kto v mene sťažovateľky robí pracovnoprávne úkony a kedy ju tieto úkony nezaväzujú, nebol rozhodujúci sťažovateľkou tvrdený rozpor. Napriek tomu najvyšší súd v odpovedi na tretiu právnu otázku zdôvodnil záver, že aj keby bol tento rozpor daný, bolo by rozhodnutie pre ňu záväzné a nemenil by nič na vecnej správnosti rozhodnutia o žalobe.

18. Najvyšší súd uviedol, prečo pravidlá odmeňovania podľa zákona o bankách nedopadajú priamo na vzťah zamestnávateľa a zamestnanca. Záver, že aj keby bolo rozhodnutie o odmene neplatné pre rozpor so zákonom, tak by táto neplatnosť nemohla byť na ujmu žalobcu, podporil ustanoveniami Zákonníka práce. Najvyšší súd sa tak zrozumiteľne a racionálne vysporiadal s tým, žalobcovi vznikol nárok na MVB. Preto nemožno súhlasiť s námietkou, že najvyšší súd nezdôvodnil právne závery. Právne závery najvyššieho súdu sú racionálne zdôvodnené jasnou a výslovnou úpravou podľa Zákonníka práce a prosté zjavného omylu. Preto namietaným rozsudkom najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To vylučuje porušenie práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu